

16.08.2024

POL-2024-118970

Moniammatillista viranomaisyhteistoimintaa (Ankkuri) koskeva sopimus

Itäinen Ankkuritiimi (Kemijärvi, Sodankylä, Salla, Savukoski ja Pelkosenniemi)

1 Yhteistoimintasopimuksen osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat Lapin poliisilaitos, Lapin hyvinvointialue (Lapha) ja Kemijärven, Sodankylän, Savukosken, Sallan ja Pelkosenniemen nuorisopalvelut.

2 Sopimuksen tavoite

Tällä sopimuksella sovitaan Lapin poliisilaitoksen ja Laphan toimialueella toimivasta moniammatillisesta Ankkuritoiminnasta edellä mainittujen kuntien alueella. Sopimuksen tavoitteena on selkeyttää ja edistää moniammatillista viranomaisyhteistyötä tämän sopimuksen osapuolten välillä. Lainsäädäntö ohjaa moniammatilliseen yhteistyöhön.

Moniammatillisen yhteistyön tavoitteena on varhainen puuttuminen, hyvinvoinnin edistäminen ja rikosten ennaltaehkäiseminen. Toiminnan keskiössä on nuori, jonka yksilöllisiä voimavaroja pyritään tukemaan moniammatillisessa yhteistyössä.

Lisäksi tämän sopimuksen mukaisen Ankkuritoiminnan tarkoituksena on kehittää ja parantaa viranomaisten välistä tiedonkulkua ja viranomaisten alueellista tilannekuvaa.

3 Johtaminen ja ohjaus

Ankkuritoimintaa eli moniammatillista viranomaistoimintaa johdetaan kumppanuusjohtamisen periaatteita noudattaen. Lähtökohtana ankkuritoiminnan johtamisessa on neuvotteleva johtajuus kumppaniorganisaatioiden esimiesten kesken.

Ankkuritiimin toiminnasta vastaa poliisi. Poliisi kutsuu ankkuritiimin koolle.

Ankkuritoiminnan alueellisen ohjausryhmän asettaa poliisilaitos.

Ohjausryhmä koostuu Lapin poliisilaitoksen ennalta estävän toiminnan päällystövastaavasta ja alueen vastuukomisariosta, Laphan edustajista sekä alueella olevien kuntien edustajista (nuorisotoimi).

Ankkuritoiminnan alueellinen ohjausryhmä kokoontuu poliisiin koolle kutsumana vähintään kerran (1) vuodessa. Alueellinen ohjausryhmä vastaa alueensa ankkuritiimien toiminnallisista linjauksista.

Poliisiasemalla erikseen nimetty alueellisen ennalta estävän toiminnan päällystövastaava ja muiden sopimuskumppaneiden esimiehet oman organisaationsa osalta vastaavat paikallisen ankkuritiimin toiminnan sujuvuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

4 Moniammatillisen yhteistyön tarkoitus ja toiminta

4.1 Taustaa

Moniammatillinen yhteistyö on prosessi, johon osallistuu ammattilaisia useilta eri aloilta. Toiminnalla on yhteinen tavoite, päätöksentekomahdollisuudet ja vastuu toimia asiakkaan tukemiseksi. Sopimuksen taustalla on nuorten auttamiseksi tehokkaaksi osoittautunut Ankkuritoimintamalli, jossa Ankkuritiimi puuttuu lasten tai nuorten tekemiin rikoksiin, päihteiden käyttöön tai muihin tilanteisiin, joissa huoli nuoren hyvinvoinnista on muutoin syntynyt. Ankkurimalli on valtakunnallinen työmuoto, joka parantaa ja ylläpitää turvallisuutta.

4.2 Toiminnan kohderyhmät, periaatteet ja tavoitteet

Ankkuritoiminnalla tarkoitetaan moniammatillista yhteistyötä, joka kohdistuu lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennaltaehkäisemiseen. Ankkuritoiminnassa nuoren etu asetetaan etusijalle ja pyritään tunnistamaan nuoren voimavarat ja tukemaan häntä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Ankkuritoiminta toteutetaan moniammatillisessa ankkuritiimissä, jonka tehtävänä on kartoittaa nuoren ja perheen kokonaisvaltainen tilanne ja huolehtia tarkoituksenmukaisesta palveluohjauksesta. Ankkuritoiminnan yhteistyökenttä on laaja, kattaen toimijoita nuoren lähipiiristä kouluihin, yhdistyksiin ja kunnan eri toimijoihin.

Ankkuritoiminnan keskeiset periaatteet ovat nuoren osallisuus, yksilöllisyys ja kokonaisvaltaisuus, moniammatillinen yhteistyö sekä nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja rikosten ennaltaehkäiseminen.

Ankkuritoiminnan kohderyhmänä ovat alle 15-vuotiaat ja erillisen harkinnan mukaan 15 - 17-vuotiaat, jotka ovat tehneet rikoksen tai heitä epäillään rikoksesta, ovat käyttäneet huumeita ja/tai päihteitä ja/tai tarvitsevat moniammatillista tukea elämäntilanteessaan.

Ankkuritoiminnalla pyritään tukemaan nuoren ja hänen vanhempiensa/huoltajiensa mahdollisuuksia edistää nuoren hyvinvointia. Ankkuritoiminta perustuu nuoren osallisuuden ja itsemääräämisoikeuden ja yksityisyyden suojan kunnioittamiseen. Ankkuritoiminta tässä sopimuksessa tarkoitettussa muodossaan perustuu vapaaehtoisuuteen.

Ankkuritoiminnan tavoitteena on ehkäistä ennalta nuorten rikoksia ja edistää nuorten hyvinvointia moniammatillisessa yhteistyössä sekä tarjota nuorelle ja perheelle tarkoituksenmukainen apu ja tuki oikea-aikaisesti. Toiminnalla tuetaan nuorten osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä ja siten lisätään sisäistä turvallisuutta. Tällä tavoin myös edistetään yhteistyötä ja tiedonvaihtoa muiden varhaisen puuttumisen toimijoiden ja toimintamallien kanssa sekä ammattilaisten ammattitaidon kehittymistä yli organisaatorajojen.

5 Henkilöstö

Ankkuritiimissä on ammattilaiset poliisista, sosiaalitoimesta, terveystoimesta, ja nuorisotoimesta. Lisäksi ankkuritiimi tekee tiivistä yhteistyötä koulutoimen kanssa. Mikäli kaikkia ammattiryhmiä ei ole käytettävissä, ankkuritoiminnassa huolehditaan siitä, että näiden ammattilaisten asiantuntemus on jotenkin muutoin saatavilla. Ankkuritoiminnassa varmistetaan myös rajapinta muihin viranomaisiin ja yhteistyökumppaneihin. Ankkuritiimin ammattilaisten tehtävät perustuvat heidän ammattiansa ohjaavaan lainsäädäntöön ja koulutukseen.

Ankkuritoiminnan koordinoivastuu on Lapin poliisilaitoksen Ennalta estävän toiminnan ryhmällä (EET). Jokaiseen ankkuritiimiin nimetään vähintään yksi poliisi, joka vastaa poliisin asiantuntijuudesta ankkuritiimissä (nimetty poliisi voi olla myös muu kuin eet -ryhmän jäsen).

Lapin hyvinvointialue sekä kunnat nimeävät ankkuritiimiin riittävän määrän ammattilaisia sosiaalitoimesta, terveystoimesta ja nuorisotoimesta, jolla varmistetaan riittävä osaaminen ja asiantuntemus ankkuritiimissä. Lisäksi nimetään ankkuritoiminnasta vastaavat sosiaalitoimen, terveystoimen ja nuorisotoimen ammattilaisten esimiehet. Lapha ja kunnat (nuorisotoimen edustajana) nimeävät myös edustajansa ankkuritoiminnan alueelliseen ohjausryhmään.

Ankkuritoiminnan jatkuvuuden ja työhyvinvoinnin varmistamiseksi huolehditaan ankkuritiimin ammattilaisten sekä esimiesten koulutuksesta, perehdytyksestä ja ohjauksesta. Sopimusosapuolet huolehtivat oman henkilöstönsä koulutuksesta, perehdytyksestä ja ohjauksesta.

6 Työtilat, materiaalin käsittely ja muut resurssit

Ankkuritoiminnan käytössä olevien työtilojen on oltava sellaiset, jossa voidaan huolehtia toiminnan luottamuksellisuudesta ja asiakastietojen turvallisesta käsittelystä. Asiakastietojen käsittelyssä huomioidaan myös fyysisen materiaalin turvallinen käsittely.

Lapin poliisilaitos tarjoaa Ankkuritoiminnan käyttöön asiakastapaamisiin työtilat, mutta toimintaa voidaan tehdä myös muiden toimijoiden tiloissa, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Ankkuritoimintaa voidaan toteuttaa pitkien välimatkojen vuoksi myös etänä siten, että asiakas on kuitenkin tapaamisessa vähintään yhden ankkuritiimiläisen luona ja etäyhteys luodaan ankkuritiimiläisen laitteistolla. Tapaamispaikoista ja etäyhteyden käytöstä sovitaan tiimikohtaisesti tarkemmin.

Poliisin tiloissa toimivalle Ankkuritiimin jäsenelle, voidaan tehdä suppea turvallisuus selvitys.

7 Tietojärjestelmät

Sopimusosapuolet järjestävät ankkuritiimille kohdennetulle omalle henkilöstölleen tarpeelliset tietotekniset yhteydet ja kyseisen ammattikunnan käytössä olevat keskeiset tietojärjestelmät. Sopimusosapuolet varmistavat, että ankkuritiimin jäsenillä on käytössään tarvittavaa välineistöä ja ohjelmistoa videoneuvotteluja varten. Lisäksi sopimusosapuolet varmistavat, että ankkuritoimijoilla on pääsy ainoastaan sellaisiin rekisteritietoihin, joihin heillä on käyttöoikeus.

8 Kustannukset ja rahoitus

Ankkuritoiminnassa mukana olevat työntekijät toimivat tehtävässään oman taustaorganisaationsa työnjohdon ja valvonnan alaisuudessa. He tekevät ryhmänä tiivistä yhteistyötä ja tuovat kukin ammattiosaamisensa ja taustaorganisaatioidensa tuen ja osaamisen tiimin käyttöön. Tiimin jäsenet toimivat oman virkansa tai tehtävänsä antamalla toimivallalla ja vastuulla. Jäsenet kuuluvat henkilöstöhallinnollisesti omiin organisaatioihinsa ja noudattavat niitä koskevia normeja.

Ankkuritoiminnasta aiheutuvista kustannuksista vastaavat osapuolet kukin oman henkilöstönsä osalta.

Poliisilaitos vastaa poliisilaitoksen tiloissa tapahtuvasta ankkuritoiminnasta aiheutuvista toimitila- kaluste-, työväline ym. kustannuksista.

Muut toimijat vastaavat omissa tiloissaan tapahtuvasta ankkuritoiminnasta aiheutuvista toimitila- kaluste-, työväline ym. kustannuksista, mikäli ankkuritoimintaa ei toteuteta poliisin tiloissa.

Lapin poliisilaitos vastaa mahdollisista tulkkauskustannuksista ankkuritoiminnassa, kunnes asiakas siirtyy ankkuritoiminnasta muiden tukipalveluiden piiriin.

9 Toiminnan seuranta ja arviointi

Ankkuritoiminnan tehtävänä on vastata ajantasaisesti nuorten muuttuviin tarpeisiin. Toiminnan vaikuttavuutta seurataan jatkuvasti.

Ankkuritoiminnassa arviointi kohdistuu sen tavoitteiden saavuttamiseen nuoren ja perheen sekä organisaation tasolla. Ankkuritoiminnan arviointi sisältää myös toiminnan laadun seurannan. Toiminnan arviointi ja seuranta perustuvat systemaattiseen ja yhdenmukaiseen tiedon keräämiseen tilastoista ja palautteista. Ankkuritoimintaa tilastoidaan valtakunnallisesti yhdenmukaisilla tavoilla.

Ankkuritoiminnasta raportoidaan omien organisaatioiden esimiehille omien sisäisten ohjeiden mukaisesti.

10 Muut sovittavat asiat

Sopimusosapuolet antavat toisilleen ankkuritoimintaan liittyvät tarpeelliset tiedot salassapitolainsäädännön sallimissa puitteissa. Sopimusosapuolet huolehtivat ja vastaavat kukin omalta osaltaan siitä, että ankkuritoiminnassa noudatetaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja tietoturvasta sekä salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja voimassa olevia säädöksiä.

Osapuolet sitoutuvat pitämään salassa toisiltaan saamansa aineistot ja tiedot siltä osin kuin ne ovat julkisuuslain perusteella salassa pidettäviä. Tietojen vastaanottaja ei saa ilman luovuttajan suostumusta antaa tietoja kolmannelle osapuolten sisäistä käyttöä varten laadituista asiakirjoista. Osapuolet sitoutuvat olemaan käyttämättä em. tietoja muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

Osapuolten on huolehdittava sellaisten tietojen salassapidosta, jotka se on saanut tietoonsa millä tahansa tavalla, niin salaisiksi merkittyjen kuin myös sellaisten, jotka olisi tullut asian luonteen vuoksi ymmärtää salaisiksi.

11 Yhteyshenkilöt

Lapin poliisilaitos, rikoskomisario Tapio Roininen

Lapin poliisilaitos, rikosylikonstaapeli Varpu Saapunki

12 Sopimuksen voimassaolo ja erimielisyyksien ratkaisupaikka

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Kukin sopijapuoli voi ilman erityistä syytä irtisanoa sopimuksen päättymään noudattaen kuukauden irtisanomisaikaa. Muutokset tähän sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja kaikkien osapuolten on ne asianmukaisin allekirjoituksin vahvistettava.

Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan sopijaosapuolten välisissä neuvotteluissa.

Apulaispoliisipäällikkö Jyrki Pelkonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 16.08.2024 klo 10:18. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Päiväys ja allekirjoitus

Hyvinvointijohtaja Sirpa Koskenlaine, Pelkosenniemi